

عنوان مقاله:

تحلیل پارادوکس دروغگو در چهارچوب نظریه ساختاری گزاره ها

محل انتشار:

دوفصلنامه منطق پژوهی، دوره 2، شماره 1 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسنده:

علیرضا دست افشان - دکترای فلسفه و مدرس دانشگاه

خلاصه مقاله:

پارادوکس دروغگو جمله ای است که درباره خود می گوید که کاذب است. در این مقاله نخست دو راه حل سنتی و معروف این پارادوکس نقد و رد می شود و سپس به کمک دو پیش فرض مهم راه حل جدیدی برای پارادوکس عرضه می کنیم. نخست این که گزاره ها حامل اصلی صدق اند و نه جمله ها؛ هر چند گاه با مسامحه و آسان گیری، صدق را به جمله ها نیز نسبت می دهیم؛ این قبیل مسامحه فقط تا جایی جایز و رواست که دقت بحث قربانی نشود و ساخت پارادوکس نیز دقیقا یکی از آن موارد است؛ به این ترتیب با کنار نهادن مسامحه و تدقیق بحث، جمله مزبور در پارادوکس دروغگو باز نویسی می شود به جمله ای که می گوید گزاره ای که خود بیان می کند کاذب است. پیش فرض دوم، که استفاده می شود نظریه ساختاری گزاره هاست که بر مبنای آن هر گزاره مجموعه ای مرتب یا یک چند تایی مرتب است (گزاره ها از جنس مجموعه ها محسوب می شوند). حال به کمک اصل تنظیم در نظریه مجموعه ها نشان می دهیم که هیچ مجموعه ای نمی تواند عضو خود باشد و از آن جا که گزاره نیز مجموعه است نمی تواند خودش عضوی از خود باشد و از کذب خود بگوید؛ به این ترتیب اصلا چنین گزاره ای یافت نمی شود و جمله مزبور در پارادوکس دروغگو گزاره ای را بیان نمی کند و بی معنی است. به این ترتیب نشان می دهیم که حامل صدق دانستن گزاره ها (به جای جمله ها) و پذیرش نظریه ساختاری گزاره ها (گزاره ها از جنس مجموعه ها محسوب می شوند) کمک می کند تا راه حلی پذیرا برای پارادوکس دروغگو به دست آید، اما به این موضوع می توان دقیقا از زاویه مقابل هم نگریست و این دستاورد را دلیلی بر قوت آن مفروضات به حساب آورد. یعنی یکی از نقاط قوت حامل صدق دانستن گزاره ها و نظریه ساختاری گزاره ها این است که می توانند راه حل قابل قبولی برای پارادوکس دروغگو در اختیار ما بگذارند.

کلمات کلیدی:

پارادوکس دروغگو، نظریه ساختاری گزاره ها، حامل صدق، اصل تنظیم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1441051>

